

Αντιμετώπιση Περιβαλλοντικού Εγκλήματος

Αγγελική Καλλία

Δρ. Νομικής, Δικηγόρος

Βουλή των Ελλήνων Επιτροπή
Περιβάλλοντος 11.7.2018

Εισήγηση

1. Τι ορίζεται ως «περιβαλλοντικό έγκλημα»?
2. Μέσα καταπολέμησης από τα Ενωσιακά Θεσμικά Όργανα
3. Η Αντιμετώπιση στην Ελλάδα

Τι ορίζεται ως «περιβαλλοντικό έγκλημα»?

κάθε πράξη που παραβιάζει την περιβαλλοντική νομοθεσία και προκαλεί **σοβαρό κίνδυνο** στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία

με οιονδήποτε τρόπο και αν διώκεται (Διοικητικές – Ποινικές – Αστικές κυρώσεις)

2. Μέσα καταπολέμησης του περιβαλλοντικού εγκλήματος από τα Ενωσιακά Θεσμικά Όργανα

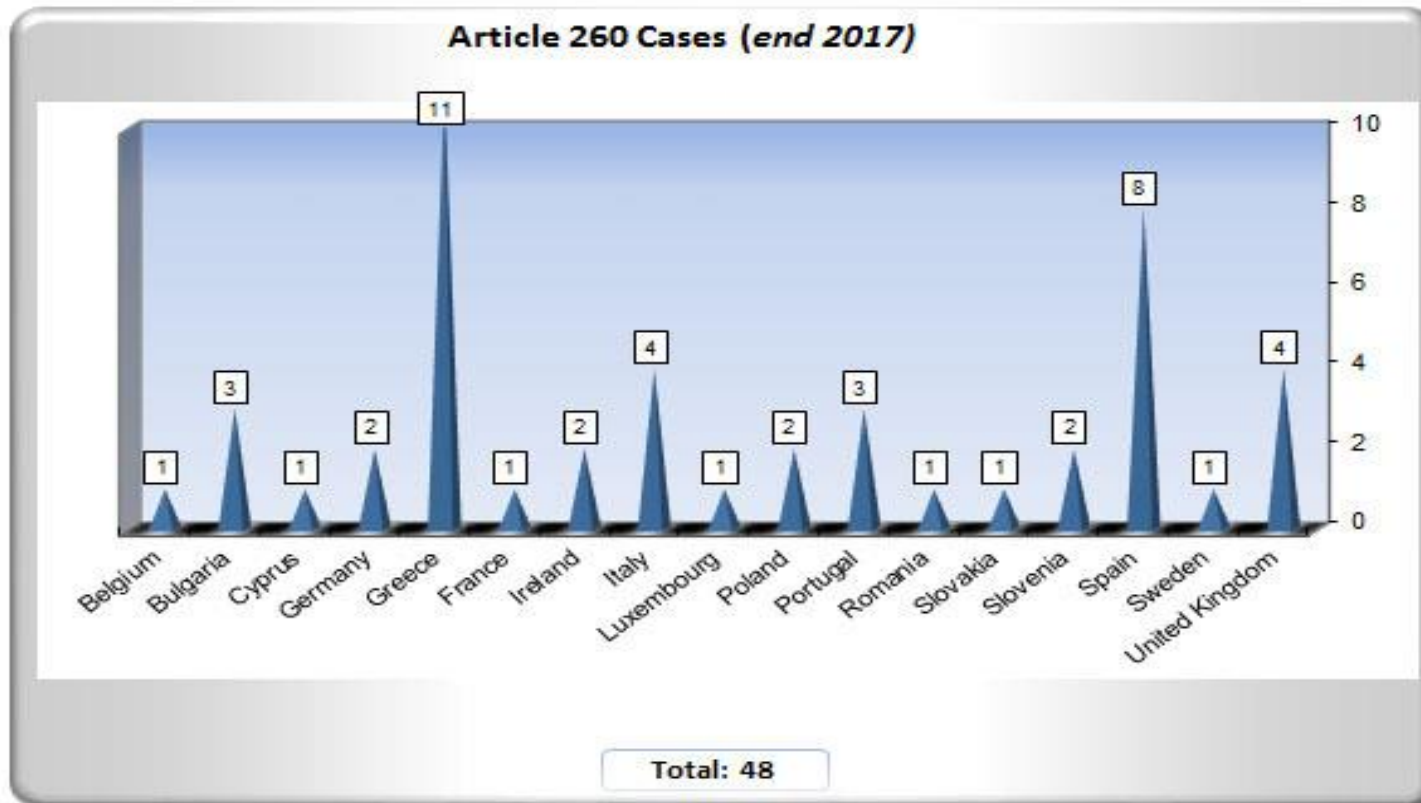
2.1. Η λειτουργία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δ.Ε.Ε.)

Το ΔΕΕ διαθέτει εξουσία **επιβολής χρηματικών κυρώσεων** στα κ.μ. **λόγω μη εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας**

Τα πρόστιμα καταβάλλονται μέχρι την εφαρμογή του δικαίου από τα κ.μ.

*π.χ. Η Ελλάδα έχει καταβάλει μέχρι σήμερα πρόστιμο **64 εκ ΕΥΡΩ** και συνεχίζει να καταβάλει μέχρι την πλήρη αποκατάσταση όλων των Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (ΧΑΔΑ)*

11 καταδικαστικές αποφάσεις για την Ελλάδα

2.2. Κανονισμοί Χρηματοδοτικών Ταμείων

είναι **ασύμβατη η χρηματοδότηση** έργων στα κ.μ., σε περίπτωση που διαπιστώνεται από τα Ενωσιακά Θεσμικά Όργανα, ότι **παραβιάζεται η Ενωσιακή περιβαλλοντική νομοθεσία**

π.χ. διακοπή χρηματοδότησης έργων αποκατάστασης λίμνης Κορώνειας, μόλις εστάλη Αιτιολογημένη Γνώμη για μη εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

2.3. Χρηματοδοτικά μέσα (Ταμείο Συνοχής, ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

Διευκόλυνσης εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας μέσω ενίσχυσης της κατασκευής έργων υποδομών

π.χ. Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων, Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων – Χ.Υ.Τ.Υ., ενίσχυση γεωργών για αντιμετώπιση νιτρορύπανσης

2.4. Χρηματοδοτικά προγράμματα

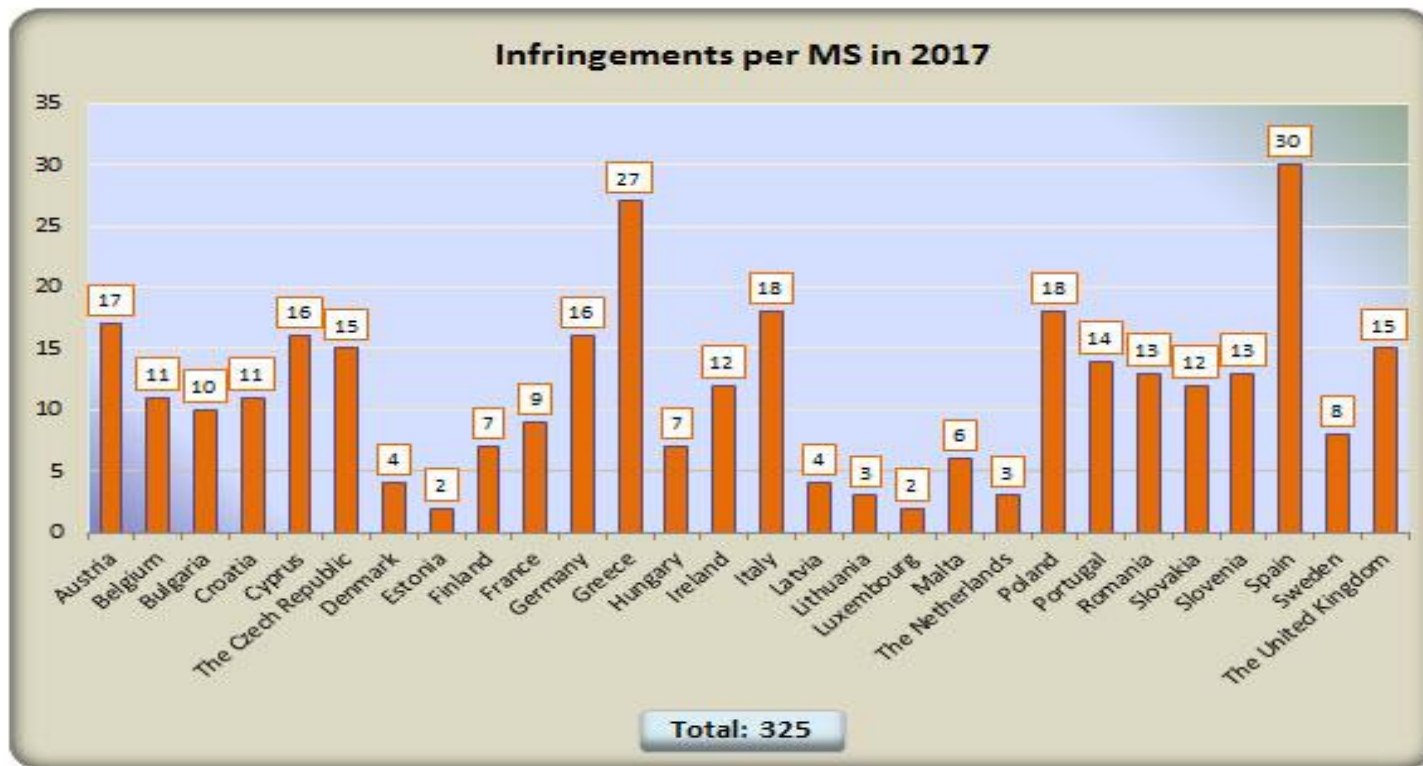
Ανάπτυξης περιβαλλοντικής τεχνολογίας,
καλών πρακτικών και
ανταλλαγής εμπειρίας μεταξύ των κρατών
μελών

π.χ. *LIFE 2020, Horizon 2020*

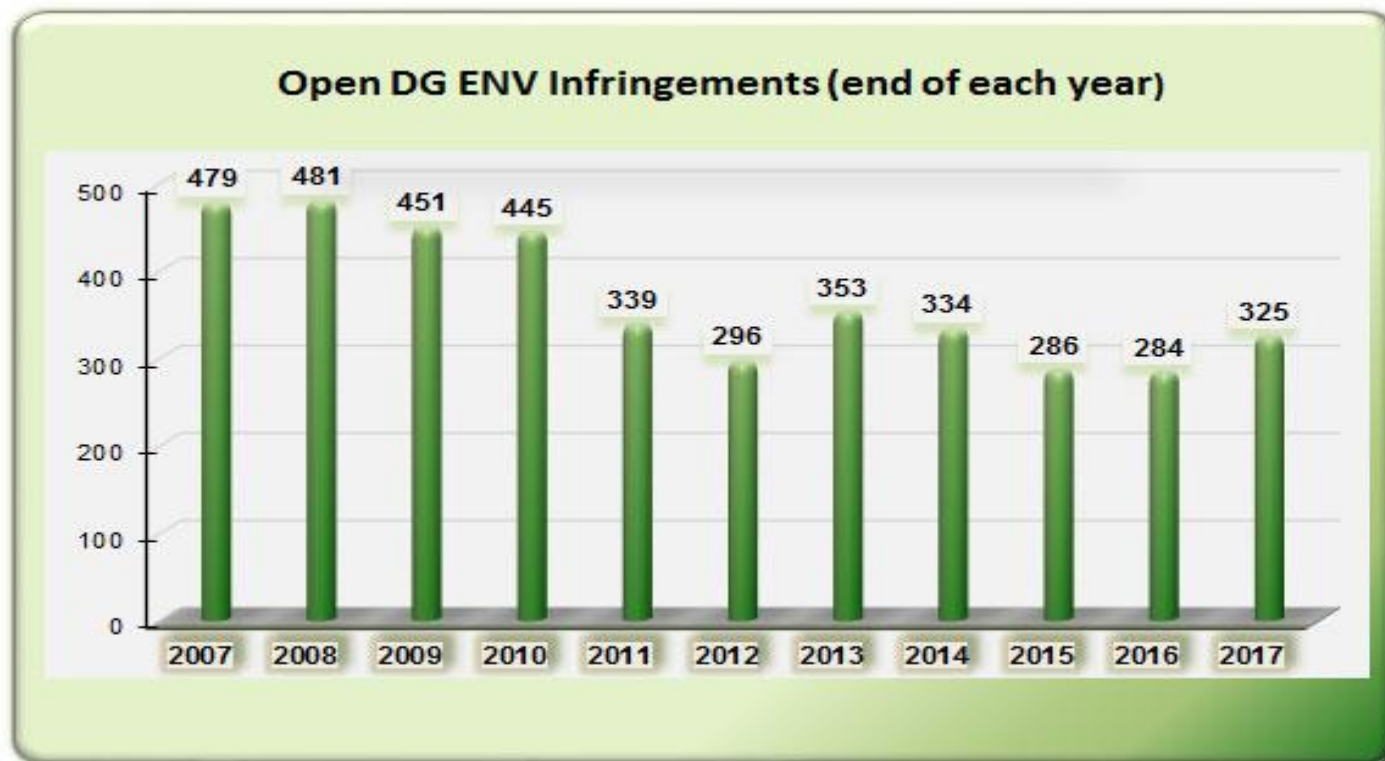
2.5. Δικαιώματα Καταγγελίας στην Ε. Επιτροπή και Αναφοράς στο Ε. Κοινοβούλιο

- Γραπτώς στα Ελληνικά, ή μέσω της ιστοσελίδας της Ε. Επιτροπής ή του Ε. Κοινοβουλίου (Επιτροπή Αναφορών) για μη εφαρμογής της Ενωσιακής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- **Ειδικές φόρμες καταγγελίας** στην Ε. Επιτροπή για παράβαση Οδηγιών για την προστασία της φύσης και για την διαχείριση των αποβλήτων
- Η Ε. Επιτροπή κινεί την διαδικασία επί παραβάσει (ΣΛΕΕ).
- Η Ελλάδα κατέχει την δεύτερη θέση μετά την Ισπανία με 30 παραβάσεις, ενώ την τρίτη θέση κατέχει η Πολωνία με 18 παραβάσεις.

27 διαδικασίες παράβασης για την Ελλάδα το 2017

325 παραβάσεις όλων των κ.μ. το 2017

2.6. Δικαίωμα αναφοράς των πολιτών στον Ευρωπαϊό Διαμεσολαβητή

- Εξωδικαστικός θεσμός ελέγχου της Ενωσιακής Διοίκησης, ήτοι για περιπτώσεις κακοδιοίκησης των Ευρωπαϊκών Θεσμικών Οργάνων
π.χ. μη απάντηση, καθυστερήσεις, αδράνεια

2.7. Εθελοντική συμμετοχή επιχειρήσεων στον Κανονισμό “οικολογικού ελέγχου” EMAS

- Απολαμβάνοντας συγκεκριμένα δικαιώματα και διευκολύνσεις
πχ. *Διάρκεια ισχύος της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων*

2.8. Σύσταση Ευρωπαϊκών Επαγγελματικών Δικτύων

- EU Forum for Judges for the Environment - **EUFJE**,
- European Network for Prosecutors for the Environment **ENPE**,
- **EnviCrimeNet**,
- European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental law-**IMPEL**,
- European Network of the Heads of Environment Protection Agencies - **NEPA**
- **Europol**

3. Η αντιμετώπισης του περιβαλλοντικού εγκλήματος στην Ελλάδα

3.1. Συμμετοχή στα Δίκτυα Συνεργασίας και στο Σχεδιο Δρασης Ε.Ε. «Διασφάλιση της περιβαλλοντικής Συμμόρφωσης»

- Ανακοίνωση (2018) 10
- Απόφαση 18.1.2018 Δημιουργία Δικτύου Εμπειρογνομώνων
- ΠΡΟΩΘΗΣΗ – ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ- ΕΠΙΒΟΛΗ για ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

3.2. Νομοθεσία: Σαφής - οργανωμένη – κωδικοποιημένη κατά τομέα

περιβαλλοντική νομοθεσία χωρίς
παραπομπές, ασάφειες, πολλές
τροπολογίες σε διάφορα νομικά κείμενα.

3.3. Αρμοδιότητες: Σαφείς και διακριτές

επικάλυψη αρμοδιοτήτων μεταξύ
Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
Περιφέρειας και
Δήμων

οδηγεί συχνά στο

«όλοι συναρμόδιοι και κανείς υπεύθυνος»

3.4. Νομική υποστήριξη Υπηρεσιών

- Έλλειψη νομικών: Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Περιφέρεια, Κεντρική Διοίκηση
- οι υπάλληλοι διαπράττουν πληθώρα διοικητικών λαθών που οφείλονται στην έλλειψη νομικής παιδείας.
- Η αποκατάσταση των λαθών απαιτεί ιδιαίτερα μεγάλο κόστος σε χρόνο και ενέργεια
- Οι υπάλληλοι, με διάφορες ειδικότητες, αντιμετωπίζουν τους δικηγόρους των ρυπαινόωντων και συχνά, αδυνατούν να στηρίξουν νομικά τις εισηγήσεις τους για επιβολή κυρώσεων.
- **Αναγκαία η άμεση στελέχωση με νομικούς, με ευέλικτους τρόπους**

3.5. Λήψη αποφάσεων σε συνεργασία με την Περιφέρεια

Η λήψη αποφάσεων από την κεντρική διοίκηση και η έκδοση Κανονιστικών Διατάξεων να γίνεται σε συνεργασία με τις κατά τόπους αρμόδιες Υπηρεσίες που γνωρίζουν τα προβλήματα και τις ιδιαιτερότητες των περιοχών

3.6. Επαρκή Στελέχωση Υπηρεσιών

Τμήματα περιβάλλοντος Περιφέρειας και Αποκεντρωμένης Διοίκησης με έναν ή δύο υπαλλήλους δεν επαρκούν για εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Ενίσχυση των Τμημάτων Περιβάλλοντος.

Σας Ευχαριστώ

info@kallialaw.gr

www.kallialaw.gr

Βουλή των Ελλήνων Επιτροπή Περιβάλλοντος
11.7.2018